პროლეტარებო ყველა ქვეყნის! შეერთდით!

1923 დეკემბერი. 21 პარასკევი

წელიწადი მესამე.

რედაქციის მისამართი ტფილისი სახაზოს ქ. № 5 (ცენტრ. წითელ-არმიელთა კლუბი)

რედაქცია ღიაა ყოველდღე გარდა ცირა შუა დღეებისა 9—2 საათ.

ხელის მოწერის ფასები ფასი 1 მან. 20 კ.

დასაბეჭდად გამოგზავნილი წერილები უნდა იყოს დაწერილი ცალ გვერდზე, სუფთად და მელნით ავტორის ხელის მოწერით. დაუბეჭდავ წერილებს რედაქცია არ ინახავს.

№ 403 ძარითული მარქსალი დივიზიის პოლიტ-განათლებითი უწყების დღიური განათი. ფასი 5 პან. ჩერ. № 403

ქ. მ. დივიზიის პარტ-ორგანიზაციების პასუხისმგებელ მდივნებს.

წინადადება გეძლევით მომავალ ღრა კომუჯარედის კრებაზე დასვით საკითხად:

საკონფერენციო მასალები.

მასალები: დებულება დაბშ. კომიტეტების ობეჭდვის აქვე.

ქ. მ. დ. პოლიტ განყოფილება.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა: ტეხნიკურ დაბრკოლებების გამო დღის წესრიგის გამოქვეყნებამ გაზეთში დაიგვიანა.

რადიო-დეპეშები

ინგლისი პარლამენტის არჩევნების შემდეგ.

— ინგლისში გათავებულად იქნა არჩევნების საბოლოო შედეგები. კონსერვატორებმა მიიღეს 266 ადგილი, მუშათა პარტიამ და კოოპერატორებმა 191, ლიბერალებმა 159, დანარჩენებმა—7.

მუშათა პარტიის ვიცე-თავმჯდომარემ ქრამმა მიგნეზე განაცხადა: «არ უნდა ვიფიქროდ, რომ მუშათა პარტია მივა ისეთ ძალაუფლებისაკენ, რომელსაც რევოლუციონერ პროგრამის განხორციელებას, რადგანაც ამ პროგრამას პარლამენტში არ ეყოლება უმრავლესობა, მაგრამ მუშათა მთავრობა შესძლებს ბევრი რამ სასარგებლო გააკეთოს ქმეყნისათვის.

ლონდონის ორგანიზაციის მუშათა პარტიის თავმჯდომარემ განაცხადა, რომ მუშათა მთავრობა დაუყონებლივ უნდა შეუდგეს პრაქტიკული ზომების განხორციელებას, რაიც გათვალისწინებული მუშათა პარტიის პროგრამაში.

უმუშევართა და ყოველ ომის მონაწილეთადმი დახმარების გაფართოება, მრეწველობის სახანიო ღმმენებლობაზე, ბიეების შემცირება სხრსთვის და სხვა ასეთი ზომები შეიძლება გატარებულ იქნას პარლამენტის დღეივანდელ შემადგენლობის მიერაც კი ამა თუ იმ პარტიის მიერ მხარის დაჭერით.

«დეილი გრაილდი» აუცილებლად სთვლის მუშათა მთავრობის საჭიროდ შედგენას, ვინაიდან ნაპირის გზის და მანქანების დახმადებელ სამრეწველოებში მოსალოდნელია მსხვილი კონფლიქტები მუშებსა და დამქირავებელთა შორის. «ოუ რომ მუშათა პარტიის ხელში ექნება ძალაუფლება, სწრაფ გადეთა, მაშინ კონფლიქტების, დროს მუშების მხარეზე იქნება მთავრობა, რაც არასწრაფ არ ეოფილა.

არჩევნების შედეგები.

გამოქვეყნებულია არჩევნების საბოლოო შედეგები: კონსერვატორებმა მიიღეს თრას ორმოცდა თექვსმეტი მანდატი, მუშათა პარტიმა 191, ლიბერალებმა 159, დანარჩენები მა პარტიებმა —7. ერთ-ერთ ოლქში უნდა მოსდეს ხელახალი არჩევნები, ვინაიდან იქ არცერთი ლიბერალი დეპუტატი უეცრად გარდაიცვალა.

ინგლისი და ინდოეთი.

«მორანგ პოსტის» კალკუტელი კორესპონდენტი იტყობინება ინდოეთის ვიცე კორონის წინადადება მისცა ნაციონალისტების ლიდერს ფაილის მთავრობა, რადგან ბენგალიის მთავრობაში მყოფ ზოგიერ ჯაუ ფებს წარმომადგენლებმა დასტოვეს მთავრობა. დასუფ უარით უპასუხა ვიცე კორონს და განაცხადა, რომ ნაციონალისტებს არ შეუძლიათ ვაღ ზოარონ ძალაუფლება ინგლისის ვაღ ბენგალორს.

ამავე დროს დასი კმაყოფილებას გამოსთქვამს ინგლისის ხელისუფლებათა წინამძრთით, რომ მათ არ გადაუხვიეს კონსტიტუციის და მთავრობის შესადგენად მიმართეს ინდოეთის უძლიერეს პარტიას.

ნაციონალისტების პარტიელმა კრებაზე პოიწონა დასეს პოზიცია და დადგინა წინააღმდეგ-ბა გაუწიოს ინდოეთის მთავრობის ყოველგვარ მოქმედებას მანამდე, სანამ ბენგალის პრობლემას არ მიენებებენ თვიდმართველ ძალას.

ჩინეთის ნოტის ბამო.

ჟურ. ჩინეთის ნოტა, რომელიც გაეგზავნა პრეზიდენტ კულიდჟს გამოძახებულმა ლონდონის ყველა გაზეთებმა. «ტაიმსის» დაშინებულ ეკორესპონდენტი რუსეთის მოთხოვნილებაზე ინტერვენციით მიუთვლეთ ზარალის ანაზღაურების შესახებ სწერს, რომ მეცნიერსა და შეირიგებულ შტატების შორის შეთანხმება მიღწეული იქნა განსაკუთრებული კომისიის შექმნით. საერთოდ პრეტენზიის გამო. შესაძლებელია, რომ რუსეთის საკითხიაც ამერიკა გადგება ასეთსავე გზას.

ლიბერალური ფრაქციების თათბირი.

შეხედა ორივე ლიბერალური ფრაქციების თათბირის შეკრების მდგომარეობის გამო, გაბსნა რა თათბირი ასკეთება განაცხადა, რომ ეხლანდელი კრება მოწვეულ იქნება ორივე ლიბერალური ფრაქციების ფრთოვანასადგი სოლიდარული განწყობილების და გაგრთანების, და აღნიშნა, რომ ლიბერალები ეხლა შეკრების მეგობრობის ბატონ-პატრონი არიან, რადგან მათზე დამოკიდებული ყოველგვარი ახლად შედგენილი მთავრობის ბედი. აღბად მუშათა პარტია ლიბერალ თავს ხელში ახალი კაბინეთის შედგენის პასუხის მგებლობას, თუ მას მომართავენ ასეთი წინადადებით, რაც აღვილი მოსალოდნელია. თუ ინგლისს, სხვა ასკეთება, ფურცი ოდესმე მუშათა მთავრობა, შეკმნილი მდგომარეობა მეტის შეტად ხელსაყრელია ამისთვის, ასტვატრა აღნიშნა, რომ ლიბერალური პარტია მეტის მეტად თავისუფლად გრძნობს თავს და სრულიად არა აქვს განზრახვა შეეფიცს სხვა რომელიმე პარტიასთან ფორმალური კოალიციაში.

შემდეგ გამოვიდა ლლოდჯორჯი, რომელმაც აღნიშნა თავისი სოლი დარობა ასკეთის პოლიტიკასთან. თათბირის დადგენილება ჯერ კიდევ არ გამოქვეყნებულა.

გერმანიის ამბები.

საფრანგეთის კრესა პასუხის პასუხის შესახებ.

საფრანგეთის ოფიციალური პრესა და საკონფერენციო პალატის ერთსულოვნად ეხლაც პენკარეს პასუხს გერმანიის წინადადებაზე. «ტანი» გერმანიის მთავრობის ეკონომიური პოლიტიკასთან დაკავშირებით, არა ღრიოდ სოციის გერმანელ მართველობის აღდგენის ოცდაპიცი ქმნილ ოლქებში და აღნიშნავს, რომ შტრესემანის უკანასკნელ სიტყვა ერთის აშკარებს შესაღებელ აბალი მოლაპარაკების დაწყებას.

ნაციონალური პლიკის პრესა ავთორიზებულ პოვრობას «ფაშენგისგან» რომელიც დაგებულია გერმანიის მთავრობის მიერ, საფრანგეთის მინაწილეობით საერთაშორისო კონფერენციის მოწვევის მიზნით.

საბჭოთა ქვეყნებში

— 19 დეკემბრის საღამოს კაპანის ახალის ჯარისკაცმა და კარაცმს მატარებელი. ჩაეხეთქა ლიდვალი თანაა.
— სამუშაო სუსპენსი საბაჟოზე მატარებელი დაეშვასა ოცი ლანდაული. დაიძახა რამოდენიმე კილოსტაკონი.
— 18 დეკემბრის სეხასიოსოკოლ თავს შეაბაზა ქლიები ჟუხილი, ჯვიან და სპეცია.

პოლიტიკაში

— ტუხუტის უაკის შემდეგ კაპიტალის შედეგად მიიწოდ გრაბასკის. რომელსაც უნდა ჯაჭიდნია ის პარტიზიანებისთვის ოც დეკემბერის.
— ეროპა ლიპის საბჭოს პიქსუა პოლიტიკის ხელისუფლის კოლონიალური გადასახლება.

რადიალური პრესა უკმაყოფილოა პუანკარეს პასუხით და ბოალს სდებს მას მთავარკავის ზე დეტიდ შემოვარგელაში.

კარისა და ლოსოვის მოსო-დება.

ლოსოვმა და კარმა გამოაქვეყნეს მოწ-დება, რომელიც დენიშნეს, რომ ზოგიერთი წერეები ურჩეულ მთავრობას უკან არ დაეხონ იარაღის მოხმარების შემთხვევაში კი. მოწოდება გამოწეულია, გვ-ცდილებული ბერების და ომების ბიჭიის რადიკალები ე ზ-დებოდეს ახალი გამოცდილების.

ბავშვის რ-ბის-ბა.

ბავარიის სა-ფლო სამ.ურ-ეო კ-ზრის საგანგებო მოწვეულება ყრილობამ გამოიტანა რეზოლუცია, რომელშიდაც მოითხოვენ ბავარიის რეხსტატის სასწრაფოდ გ-ზეების და ვეიმარის კონსტიტუციის შეცვლას ცალკე სახელწოდების უფლებათა გაფართოებისათვის. ყრილობაზე გამოვიდა ბავარიის იუსტიციის მინისტრი გერტნერი, რომელმაც ლანდ-ნაა რომ გერმანიის მძიმე მდგომარეობა გამოწეულია ბერლინის მთავრობის ფინანსური პოლიტიკითაო.

გერმანიის რ-ინის გზები.

რაინის გზელთა კ-ზრის ღილი წერილით მიმართა გერმანიის გზათა მინისტრს ტზერს, რომელშიდაც ეხება მინისტრის განპოზიციის წინააღმდეგ მოიხსენიოს უცხოელი კაპ-ლი გერმანიის რაინის გზების მეუ-ნეობის გასაკონსულტაციოდ.

პარიზითის მოქმედება.

გერმანიის თავდ-ების მინისტრმა გამოაქვეყნა ცნობა, რომლითაც ა-რძალულ პატივებს ნება ეძლევათ მომავალ არჩევნებისათვის წამოაყენონ კანდიდატები სიები, ამავე დროს სრულად გერმანიის თავდაცვის მინისტრის განკ-ადგენილების თავდაცვის ნაწილად ითვლებიან გენერალ გერმანის ოფიციალურად გ-ვებულ პარტიე ზე საკუთარი კანდიდატთა სიების წამოყენების შესახებ აკრძალვა.

საქმიანის მთავრობა.

საქსონიის ლანდტაგის კომენისტურმა ფრაქციამ შეიჭრა მოლაპარაკება სოციალ-დემოკრატებთან მთავრობის შედგენის საკითხში და შეატანა წინადადება ლანდტაგის გაშ ების შესახებ.

ბუხათა ჭღელვანება.

ფრეიბერგი (საქსონია) მოიხსენა ამბების გამო, დაიწყო მუშათა მეცადინეობა რომელშიც (ტიტარები), სადაც მუშები სქელოთაგენ ძალით გაეწია ეიუფლებიათ პოლიტიკური პატიმრები. მუშათა გამოსვლების საპასუხოთო როლი დაკავებული იქნა რეიხსვეის გაძლიერებული ნაწილებით. რეიხსვერის უფროსმა ალ-დილ ყოველგვარი კომენის, ქუჩებზე მოძრაობა სალამოს 7 საათიდან დილის 5 საათამდე. უველა საზოგადოებრივი დაწესებულებები სდას დაკლიერებული საგარეო რაზმები. კინემატოგრაფები, თეატრები და რესტორანები, უნდა იცქტებოდეს სალ. 7 საათზე.

რე ხხიანი.

მოუხედავად იმისა რომ რეიხსმინისტრის პოლიტიკის პასუხისგებლობით დენიშნეს პოლიტიკის ხელმძღვანელობა ბავარიის სა-ფლო სამ.ურ-ეო კ-ზრის საგანგებო მოწვეულება ყრილობამ გამოიტანა რეზოლუცია, რომელშიდაც მოითხოვენ ბავარიის რეხსტატის სასწრაფოდ გ-ზეების და ვეიმარის კონსტიტუციის

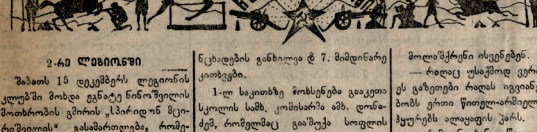

2-რე ლეგიონში

შაბათს 15 დეკემბერს, ლეგიონის კლუბში მოხდა ვანაკე ნინოშვილის მოთხრობის „პირიდან და ჩირაშვილის“ გამაშრთვები, რომელსაც დაესწრო ფრანგულობა ლეგიონერებისა.

დამწერე საზოგადოებაე წინ და წერე გაცნობილი იქნა მთხრობის სიუჟეტი. ნაფიცი მსჯელები 10 ლეგიონერ შემდგომ მსორედეგი იქნა დამწერე წითელ-პირიელთა მიერ.

პრალმდებელთათ გამოეცხენენ ალბ. თოღორია და ჯაფა, დამცველთათ ამბ. ჭკალეი და კუპუხიძე.

ყველა მონაწილემ ენენერგიან საუცხოო მომზადება და „პირიდან ჩირაშვილის“ კარგად შესწავლა და ღრმა დაკვირვება ყოველივე მის-ხრით. მოწერნაიმდეგება სასტიკად შეეჯახენ ერთ მეორეს; ბრალი ეყო იმის თქმა, თუ სასჯროი გამორჯვება ვისაც გილიარებოდა. მოწინაღე მდეგის მოჰყოდნი თავის აზრის დასაბუკიცებლად სხვა და სხვა მაგალითები და უცხოთის მწერლების აზრი. დამწერე საზოგადოებაში ნათლად სჩანდა, რომ ყველას სურდა სპირიდონ ჩირაშვილის, ცხოვრების უხეში ძალის მსხვერპლის გამოძერლება.

კამათი და სასამართლო გაგრძელდა 3 საათს. სასამართლოს შესჯელება ტუსოთის მოეთმენლობა. ყველა გულის ფიქცილით ელის სასამართლოს სწორ გადაწყვეტილებას. კლუბის დარბაზში შეკრებილ წითელ-პირიელები ერთმანეთს უზიარებენ თავის აზრს და ამბობენ, რომ პრალმდებელების მიერ სოცესოდენი იყო წაყენებული პრალდება მცირეშეილზე, რომელიც გამოეყენ ფორკანიზაციით. მას უნდა მოყენა მტკიცე ორგანიზაცია ელენებით და რომ მოგელი არა ერთი ტერიტორიე მკლავიან, არამედ ბევრი ტერიტორიებეული ერთად, რომ მით გაეწიოთ ყველაზი ელენები მაზინდელ კლასიზმებისაგანო.

ყველა ოკონების დამხობილ მთავრობის კანონების უსამართლოების და წარსულ ელენის ცხოვრების დღევანდელ დარებს, პოლოს გაისმა ზარის ხმა და სასამართლოს თავმჯდომარემ მოჯერდა დამწერეთ სასამართლოს განაჩენის დიდებულად მოსასმენად.

სასამართლოს მიერ ერთხმად გამართლებული იქნა სპირიდონ მცირეშეილი. ყველას სიხარულის ღიმი გადაჭარა. სასამართლოს თავმჯდომარის სიტყვა მეუხარე ტაშმა დაფარა.

სახმაური პ. ფუჯიძე.

სასერთო ამბები.

ი, წ. დეკემბრის 12 შესდგა უზკრ. მეთ. მთავარმდებელ სკოლის კურსანტების და უფ-ად სამ-პ-პოლიტიზმშვილების სიერთო კრება.

— დღის წესრიგში იყო: 1. კავშირი ქალაქსა და სოფელს შორის, 2. მოხსენება სამკითხველო მუშაობის შესახებ, 3. კოოპერატივის მუშაობა, 4. საყანტონო კომისიის მუშაობა 5. კურსანტების გამოშვება, 6. პატივში მიცემა პრების გაცნობების განხილვა ტ. 7. მიმდინარე კითხვები.

1-ლ საკითხზე მოხსენება გააკეთა სკოლის სამხ. კომისარმა ამხ. დონაძემ, რომელმაც გააშუქა სოფლის და ქალაქის ფარ-ცილებურება, ფინანსური სოფლის ნაწარმოების სიცოცხლე და ქალაქის ნაწარმოების სიძენები. აგრეთვე აღნიშნა ის გზა, რომელიც აღვა საბჭოთა ხელისუფლება სოფლის აღდგენის საქმეში. მოხსენება გასაგები და შინაარსიანი იყო.

მეორე საკითხზე მოხსენება გააკეთა ჭიპ. გამეყმ ამხ. ლორთქიფანიძემ; მოხსენებიდან სჩანს, რომ საქმე კარგათ ყოფილა დაყენებული, მაგრამ ჯერ-ჯერობით შეფერხდა, რად გან სამეცნიერო-პიბლიოთეკის განშენაობის ორგანიზაციის მოლაპარაკება მეზობელ ბიბლიოთეკასთან ჯერ არ მთავრდება. მეზობლის ხელისუფლება ითხოვს ბიბლიოთეკის ნაწილის გადაცემას. ეს საკითხი ჯერ-ჯერობით ვერ გადაწყდა. ამ საკითხის გარშემო ორგანიზაციის ინსტრუქტორმა ამხ. კილაძემაც, რომელმაც გააშუქა კოოპერაციის საქ და მოგალობა.

შემდეგ ვარაანოვის მაგრამთ გამ. გან არჩეულ იქნა სხვა ამხანაგი. საერთო კრება ვარაანოვის უცხადებს საყურადღებო და ძალიან წონადებას წერტილის დაცილებით ფულის, მის მაგარ კი არჩეულ იქნა ერთხმათ ამხ. გოგოგნიანი.

საკანტორო კომისიის მუშაობის შესახებ მოხსენებას აკეთებს კურსანტი ახალკაცი, რომლის ვარაშეთი იყო ახალი ბიცკლა გამოცდილი.

კურსანტების გამოშვებისა და მათი მოვალეობის შესახებ ილაპარაკა სამხკომმა დონაძემ.

წაკითხეთ იქნა განცხადებები კოოპერატივების, პიბლიოთეკის, თანადგომაშეიძის პატრონობ მიღების შესახებ. კრება იცხადებს, რომ მათ შესახებ ცალი ბრალები არ იქის.

მიმდინარე საკითხებში იყო განცხადება საკანტ. კომ. წევრის ამხ. პიბლიოშვილის მოვალეობიდან განთავისუფლების შესახებ. დაიკვეხენილ-ნიადან გამოშვება მოხდება, მაღე იქნებ დარჩეს მანამდე.

ე. ი.

№ ასეულში.

16 დეკემბერი.

ცივი დღეა.

მზე შემოსცინის ჩვენს ყაზარმას.

ცანავარჯიშოების მიზანი ტერიტორიალურ ჯარში.

დღისიან ფრანკულ ფიციტებთა გაწვეთილების ტანვარჯიშობას დიდი მნიშვნელობა აქვს. მას, როგორც ცალკე სპეციალ, ყოველ ბერხედგანმანათლებელ ორგანიზაციაში სათანადო ადგილი აქვს დათმობილი. ჯარში ტანვარჯიშობას თავის განსაკუთრებულ დანიშნულება აქვს და ბიძნით უნდა ჰქონდეს დასახული. ეს საკითხი ბევრად სერიოზულია და საკირო ძალიან ფრთხილად შეეხებოთ მას. ჩვენ გაზეთის № 400-ში ამ. გიტოვ თავის წერილში „ტანვარჯიშობა ტერიტორიალურ ჯარში“ წამოაყენა ეს საკითხი. ამხანაგი დასაწყისში სწორად აზრეკებს ტანვარჯიშობის მოლაშქრები ისეებებს:

— რადაც უსაქმოდ ვერა ვძლებ. ეს გამეორები რადას ეგვიანებს?—ამბობს ერთი წითელარმიელი და ვაყურებს ლაყაფის კაპს.

— რაშეები ხანია წვიდან მოსაცხანდ ჩვენი ბიბლიოთეკის გამგე და სადაა აქამდის?

შესყურებენ კედლის გაზეთის ცარიელ დიდს.

— მაშა, ის იქნა ჩვენი კედლის გაზეთის? ისაზე მაინც გაართობდა კაცი გულს.

— გაზეთის, ამხანაგო, კონკურსსა წარდგენილია.

და უწყვეტს ახლა-განმარტებას კონკურსის შესახებ.

— ვერც და ის ერთი გაზეთის ხომ არ უნდა შეეჩერდეთ. ვითომ რა იქნება, რომ ყველ კვირა გამოვიდეს. ან იმდენი მასალა მაქვს, რომ..

— რა ვიცი, ჰკითხე ჩვენს საგამომცემლო კოლეგიას, რატომ აგვიანებს!..

— ეგენი შეეხებრით ერთი კარგათ, ჯიბეში რო ჩაუწვეთო ხელები და დასვიანონ.

ისე შეეჩერენ ჩვენი არმიელები კედლის გაზეთს, რომ ვერა სძლებენ უთმინოდ.

გუშინდაწყვეტილნი ჩამოსხდენ ეს დელეზე „წითელ-არმიელის“ მოლადნები და... გაისმა ნელი სიმღერა.

— „შეჩვენ დაკარგულ საყურე, ბალაზეს შორის ვეძებდი“...

პიბლიოთეკის გამგე გამოაწყდა და ზეთქვა.

შეშოტვინენ. ტატკებენ გაზეთს.

— ამხანაგებო, ასე ვერ მოგცემთ, ხომ იცით თვალთა მაქვს. წაგროთ და საქონებელ ოთახში, ხელი მოაწერეთ.—ეუბნება ჩვენი წუნარი და თავის საქმის კარგად მცოდნე პიბლიოგრაფი.

ერთმა მაინც გამოსტაცა და დაიწყო ხმა-მაღლი კითხვა:

— „სარჯოთად საქართველოს საბჭოთა ფრაციპალითაც“...

შეეშოსენენენ. ყველა გაფაციცებით უგდებს ყურს.

— დღეზედი წაიკითხე, ერთი და ვნახოთ რა მოსცით ის ბითერ ანტანტელებს.—ჯი-ეელენის კოლეგა. წითელ არმიელები გულდასმით ისმენენ წაკითხულს.

ყველა ერთხმათ და მხიარულად.

გაზ. „წითელ-არმიელს“ ისე შეეხსიზოთრცენ ჩვენი მოლაშქრები, რომ, არც ერთ სხვა გაზეთს ისე არ აჭცევენ ყურადღებას.

პატეონ.

შობის მნიშვნელობას ამხანაგურ ქმნობის გამეტკივებაში, და საჭიროდ სთვლის ტერიტორიალურ ჯარში, როგორც ტანვარჯიშობის, ისე ცანმარჯოების გავრცელებას.

გამოგიკეთოთ ის პირობები, რომელშიაც ტანვარჯიშობის სწავლება იქნება ჩატარებული ტერიტორიალურ ჯარში. მოგებსენებთ, რომ ტერიტორიალურ ჯარში გაწვევილნი მობილიზაციი ძალიან მოკლე ვადით დან ყოფენ წარმოებაში და ამ მცირე დროში მათ უნდა შეეოვსონ სამხედრო ხელოვნება, რაც ამ ვადად მეტად ძნელი იქნება შესათვისებლად. სამხედრო საშეცადებოდ სიმპრაქტიკა და სირთულის მიზეზით. ნაწილებში სწავლების ყოველ წუთი უნდა სასტიკად იყოს განსაზღვრული, ყველაფერი უნდა იქნეს მიღებული მხედველობაში და დროს განაწილება მაზანშეწონილი. არც ერთი წუთი გაწყვეტილ ტაქტილიზაციაზე არ უნდა დაკარგოს და ორი თვის განმავლობაში იგი უნდა ისეთ პირობებში იყოს ნაყენებული, რომ მოკლე ხანში მიიღოს რაც შეიძლება მეტი ცოდნა. ამისთვის საჭიროა იგი არ იყოს დატვირთული ზედმეტ საგნებით და უმთავრესად დაიმახვილო ჰქონდეს ალაგი იმის, რაც დასახულ მიზნისათვის საჭიროა. ტერიტორიალურ ჯარში სწავლების უმთავრესი მიზანი იქნება: ყოველ სამხედრო-ვალდებულ მოქალაქეს მიეცეთოს უნარი და ცოდნა, რაც მას საშუალო სამხედრო ვალდებულების და ამ დროში მას წინ წასწევს, რაც მას გამოადგება და მოამზადებს ომისთვისაც სამოქმედოთ. ზემით აღნიშნულ წერილის ავტორს არ მიეცა დრო, რაც მოეხდინა ნაწერებში ყოფნა სამხედროვალდებულო და წერილის პოლოში დაასკვნა: „ტერიტორიალურ დივიზიის მოქმედება ნახევრად მაინც, მეტი თუ არა, ჯიშიდროების დარჯი უნდა იყვეს.“

საკითხის ამ გვარი დაყენება ჰკუსნისხოვის არა სამხედრო დარჯში მომზადას, არამედ ჯიშროების გამოყენებას, სამკითხი რესპუბლიკის ჯარ მოხვეი ან არა სქირიდი, არამედ მეო მარნი-ობისა ჩასაც ამ. გიტო საჭიროდ სთვლის, ცოტაოდ თუ ბეჭდილ დროის გაჩერებით, შეიძლება ჰქონდეს ალაგი პირველ დაწყეთ სკოლებში, მხოლოდ მაინც ყოველ იქ-ეს სასწავლებლის სიმპრაქტიკა და სირთულის მიზეზით. ნაწილებში სწავლების ყოველ წუთი უნდა სასტიკად იყოს განსაზღვრული, ყველაფერი უნდა იქნეს მიღებული მხედველობაში და ზანშეწონილი. არც ერთი წუთი გაწყვეტილი ტაქტილიზაციაზე არ უნდა დაკარგოს და ორი თვის განმავლობაში იგი უნდა ისეთ პირობებში იყოს ნაყენებული, რომ მოკლე ხანში მიიღოს რაც შეიძლება მეტი ცოდნა. ამისთვის საჭიროა იგი არ იყოს დატვირთული ზედმეტ საგნებით და უმთავრესად დაიმახვილო ჰქონდეს ალაგი იმის, რაც დასახულ მიზნისათვის საჭიროა. ტერიტორიალურ ჯარში სწავლების უმთავრესი მიზანი იქნება: ყოველ სამხედრო-ვალდებულ მოქალაქეს მიეცეთოს უნარი და ცოდნა, რაც მას სამხედრო სამსახურის დროში გამოადგება და ამ დროში მას წინ წასწევს, რაც მას გამოადგება და მოამზადებს ომისთვისაც სამოქმედოთ. ზემით აღნიშნულ წერილის ავტორს არ მიეცა დრო, რაც მოეხდინა ნაწერებში ყოფნა სამხედროვალდებულო და წერილის პოლოში დაასკვნა: „ტერიტორიალურ დივიზიის მოქმედება ნახევრად მაინც, მეტი თუ არა, ჯიშიდროების დარჯი უნდა იყვეს.“

საკითხის ამ გვარი დაყენება ჰკუსნისხოვის არა სამხედრო დარჯში მომზადას, არამედ ჯიშროების გამოყენებას, სამკითხი რესპუბლიკის ჯარ მოხვეი ან არა სქირიდი, არამედ მეორე მხარი-ობისა ჩასაც ამ. გიტო საჭიროდ სთვლის, ცოტაოდ თუ ბეჭდილ დროის გაჩერებით, შეიძლება ჰქონდეს ალაგი პირველ დაწყეთ სკოლებში, მხოლოდ მაინც ყოველ იქ-ეს სასწავლებლის სიმპრაქტიკა და სირთულის მიზეზით. ნაწილებში სწავლების ყოველ წუთი უნდა სასტიკად იყოს განსაზღვრული, ყველაფერი უნდა იქნეს მიღებული მხედველობაში და ზანშეწონილი. არც ერთი წუთი გაწყვეტილი ტაქტილიზაციაზე არ უნდა დაკარგოს და ორი თვის განმავლობაში იგი უნდა ისეთ პირობებში იყოს ნაყენებული, რომ მოკლე ხანში მიიღოს რაც შეიძლება მეტი ცოდნა. ამისთვის საჭიროა იგი არ იყოს დატვირთული ზედმეტ საგნებით და უმთავრესად დაიმახვილო ჰქონდეს ალაგი იმის, რაც დასახულ მიზნისათვის საჭიროა. ტერიტორიალურ ჯარში სწავლების უმთავრესი მიზანი იქნება: ყოველ სამხედრო-ვალდებულ მოქალაქეს მიეცეთოს უნარი და ცოდნა, რაც მას სამხედრო სამსახურის დროში გამოადგება და ამ დროში მას წინ წასწევს, რაც მას გამოადგება და მოამზადებს ომისთვისაც სამოქმედოთ. ზემით აღნიშნულ წერილის ავტორს არ მიეცა დრო, რაც მოეხდინა ნაწერებში ყოფნა სამხედროვალდებულო და წერილის პოლოში დაასკვნა: „ტერიტორიალურ დივიზიის მოქმედება ნახევრად მაინც, მეტი თუ არა, ჯიშიდროების დარჯი უნდა იყვეს.“

საკითხის ამ გვარი დაყენება ჰკუსნისხოვის არა სამხედრო დარჯში მომზადას, არამედ ჯიშროების გამოყენებას, სამკითხი რესპუბლიკის ჯარ მოხვეი ან არა სქირიდი, არამედ მეორე მხარი-ობისა ჩასაც ამ. გიტო საჭიროდ სთვლის, ცოტაოდ თუ ბეჭდილ დროის გაჩერებით, შეიძლება ჰქონდეს ალაგი პირველ დაწყეთ სკოლებში, მხოლოდ მაინც ყოველ იქ-ეს სასწავლებლის სიმპრაქტიკა და სირთულის მიზეზით. ნაწილებში სწავლების ყოველ წუთი უნდა სასტიკად იყოს განსაზღვრული, ყველაფერი უნდა იქნეს მიღებული მხედველობაში და ზანშეწონილი. არც ერთი წუთი გაწყვეტილი ტაქტილიზაციაზე არ უნდა დაკარგოს და ორი თვის განმავლობაში იგი უნდა ისეთ პირობებში იყოს ნაყენებული, რომ მოკლე ხანში მიიღოს რაც შეიძლება მეტი ცოდნა. ამისთვის საჭიროა იგი არ იყოს დატვირთული ზედმეტ საგნებით და უმთავრესად დაიმახვილო ჰქონდეს ალაგი იმის, რაც დასახულ მიზნისათვის საჭიროა. ტერიტორიალურ ჯარში სწავლების უმთავრესი მიზანი იქნება: ყოველ სამხედრო-ვალდებულ მოქალაქეს მიეცეთოს უნარი და ცოდნა, რაც მას სამხედრო სამსახურის დროში გამოადგება და ამ დროში მას წინ წასწევს, რაც მას გამოადგება და მოამზადებს ომისთვისაც სამოქმედოთ. ზემით აღნიშნულ წერილის ავტორს არ მიეცა დრო, რაც მოეხდინა ნაწერებში ყოფნა სამხედროვალდებულო და წერილის პოლოში დაასკვნა: „ტერიტორიალურ დივიზიის მოქმედება ნახევრად მაინც, მეტი თუ არა, ჯიშიდროების დარჯი უნდა იყვეს.“

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ᲥᲐᲗᲣᲚᲔ ᲓᲘᲕᲘᲖᲘᲐᲖᲔ.

22 დეკემბრის 1-ლ ლეგიონში დანიშნული სანიმუშო გაგეთილი კოპპლეტიური მეთოდით. სამხედრო ნაწილ-მყოფ მასწავლებელთათვის დასწრებას სავალდებულოა.

ᲛᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚᲗᲐ ᲙᲠᲔᲑᲐ.

კურის გამამართება თფილისში ბარნაწინის სამხედრო მასწავლებელთა სამერთო კრება.

ᲧᲝᲜᲐᲚ ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲗᲣᲒᲓᲘᲜᲐᲠᲙᲐᲚᲘ ᲓᲘᲕᲘᲖᲘᲐᲖᲘᲡ ᲙᲐᲠᲗᲣᲚᲔ ᲓᲘᲕᲘᲖᲘᲐᲖᲘᲡ.

საქართველოს გაბაპჭვების 3 წლის თავისთვის მოხდება წერა კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის მოხდენილ წითელ-არმიელთა გამოწვევა.

ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ ᲘᲜᲕᲐᲚᲘᲓᲔᲑᲡ.

თფილეის მაზობში ყველნელ იქნა არიცხვება 105 ომის ინვალიდი, რომელთაც დახმარება აღმოჩინათ სასოფლო სამეურნეო მუშაობით და ფულით.

ᲧᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲡ ᲨᲔᲙᲠᲔᲑᲐ.

საქ. შრომის კომისარიატის ბეჭდურის დაფიქსირების ბიუროს ბეჭდურის (შრომა) უკმე დღეებია.

ᲓᲐᲜᲘᲨᲕᲜᲐ.

საქ. შრ. კომისარიატმა თავის ბრძნეებულის მოიგალეთო ბეჭდაში და ბათომის შრომის ბირეის გაგეკეთ დანიშნა ამხ. ნ. ნასყიდიანი.

ᲡᲐᲫᲘᲔᲜᲘ ᲘᲐᲩᲘᲔᲑᲘ.

საზოგად ჯარისკაცებ დაბრუნებულმა ეკიმმა მეხსიერებელმა და მეთაძეც ჩამოიტანეს საძებნი ხელსაწყო ოთახები.

ᲓᲐᲒᲕᲔᲠᲓᲔᲑᲐ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲚᲔᲮᲗᲐ ᲙᲠᲔᲑᲘᲡ.

მუხ. 1 მიწები და ამოცანები სახოგადოებრივი სარხინეროთ დახმარების კომიტეტებისა.

§—1 სხვა და სხვა მხრივი დახმარების აღმოსაჩენად გაეწიოებაში ჩაეყრილნი გლეხკაცობისათვის, მის ფეხიმოქმედების საფუძველზე, ყველა სოფლებში, თემებში, მახრებში და სხვ. სარჩევ რესპუბლიკის მასშტაბში არსებება სახოგადოებრივი საერთოებრივი და ხმარების გლეხთა კოოპერატივები (სოფლის, თემის, მაზრის და ცენტრალური).

§—2. სახოგადოებრივი საერთოებრივი დახმარების გლეხთა კოოპერატივის ეგვლებათ:

ა) თავ-თავის დროზე მატერიალური და სა შრომით დახმარება მათ მოკმედებაის რაიონში მეტროგრაფ ქვრივ-ობლების, ავადმყოფებ ინვალიდების, დასახმარებელი ჯარის კაცების, მოკლულ და დახოცილ სამხედრო პირების და წითელ არმიელების ოჯახების და სხვ.

ბ) დახმარების გაწევა გლეხებისათვის ბოქმარეც და სოც-ალური უბედურობების დროს (ცეცხლის გაჩენის, წყალდიდობის, სპორტ-ლ-ს ჭარის, ბინდოკიბის დ, დასტყვეულ, ომით გამოდგეულების და სხვ დროს).

გ) ყოველმხრივი დახმარების აღმოჩენა სამეურნეო და უფლებრივ ინტერესების დაცვაზე. სუტ ჯ. წ.ა.ს.ი.ს.ა.თვის (წითელ არმიელთა ოჯახებს, ინვალიდებს და სხვ.).

დ) დახმარების აღმოჩენა სახელმწიფო ორგანიზაციასთან სოციალის ტერიტორიაზე ან რაიონში მომეკ-

მიღ სოციალურ დახმარების კომიტეტების დაწესებულებების მოწყობა მოპირავნეში. (ინვალიდების სახლებისა, სააღმზრდოებოების, მკლ ღარის, ბავშვთა სახლების და სხვ.).

მუხ. 2 უფლებები სახოგადოებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტებისა.

§—3. დაკისრებული მოვალეობის შესასრულებლად, სახოგადოებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტებს ეძლევათ შემდეგი უფლებები:

ა) გლეხთა სავალდებულო თვითდაბეგვრის გატარებისა.

ბ) გადასახადის შეკრება და კოპერაციის საშუალებით ან უშუალოდ საქონლის გაყიდვა, გამოკვლის დროს გადაოიცემის დაწესება.

გ) გაბედნიერება სახელმწიფოს ორგანოების მიერ დასახული ზომების მიხედვით ტყეების ნაკლებად ხელსაყრელ ადგილებში ტყის გაშენების საქმეში.

დ) კომიტეტების მიერ მოწყობილი ორგანოების და სასამართლოების ჩამორთმეული ქონების შემოსავლიდან.

ე) კომიტეტების მიერ ნებაყოფლობით შემოწირულებიდან და

ზ) სხვა შემთხვევით შემოს ვლინდა.

§—6. გლეხების დაბეგვრა კომიტეტების ფონდის სასარგებლოდ ხდება სოფლის გლეხთა საერთო კრების დადგენილებით. კრებაზე არსებულ ბეგართა რაოდენობას, შეკრების წესს და შემდგომი ფონდოსათვის დანიშნულების მიცემას, ეს დადგენილება სავალდებულოა ამ კომიტეტების ყველა გლეხებისათვის. ამასთანავე სავალდებულო ბეგარა კრილობის მიერ შეიძლება შემცირდეს ბეგარა იქნებას ღარიბ გლეხებისათვის და გადიდებული შემდეგებისათვის.

§—7. იმ შემთხვევაში, თუ ზოგიერთი გლეხები უარს განაცხადებენ დაკისრებული გადასახადის შეტანაზე, ან პირველ კომიტეტები ამ ძალაუფლის ბეჭედ ასახვის ან სამად გადახდევინება. (ამ დაფიზე შეტანაზე, სახოგადოებრივი დახმარების მოკლება, და დაკისრებული თანხის გადახდევინება თუნდა ამ ბრძანების ტრიალის ვადაც ამოვლის).

§—8. გლეხთა კომიტეტების ფონდი გამოყოფილი სათვალიერო და დაზარების ფონდებიდან. სათვალიერო ფონდები ხმარდება გლეხთა დასაკეთებლად ლტოლვილ ტყიანურ უღელურობის ძალულის დროს, დახმარების ფონდი ხმარდება გლეხთა დახმარებაზე მიძღებისა და სახელმწიფო დ. საკეთილდღეოდ.

§—9. გლეხთა კომიტეტების ფონდი ისახება ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით, რომელიც მტკიცდება სოფლის კომიტეტებისათვის სახოგადო კრილობის მიერ, თვით და მახის კომიტეტების ხარჯთაღრიცხვა მტკიცდება უძველეს კომიტეტების მიერ. (ხახის და ცენტრალური) კომიტეტების ხარჯთაღრიცხვა მტკიცდება სრულიად რუსეთელის ყრილობის მიერ.

მუხ. 4 სახოგადოებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტების არჩევის წესი:

§ 10. სახოგადოებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტები ირჩევიან მთელი სოფლის გლეხთა სახოგადო ყრილობის მიერ, თვით სახოგადოებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტები შედგებიან ორ-ორი წევრისაგან და თითო კანდიდატისაგან თვითე ულ სოფლის სახოგადო ყრილობიდან. მახის სახოგადებრივი საურთიერთო დახმარების კომიტეტები შედგებიან თვითეულ თემის თითო წარმომადგენელისაგან და ამის კანდიდატისაგან და ცენტრალური სახოგადებრივი საურთიერთო დახმარების კომიტეტების ირჩევა სრულიად საქართველოს სახოგადებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტების ყრილობაზე.

კომიტეტების ირჩევან 6 თვის ვადით.

შენიშვნა: 1) სრულიად საქართველოს გლეხთა კომიტეტების ყრილობის მოწვევის წესი განსაზღვრებულია ს. ს. ს. ს. რ. სოციალურ ურჩხულეთელოს სახალო კომისარიატის განსაკუთრებული ინსტრუქციით. 2) პატარა და ერთმანეთთან ახლოს მდებარე ეო ფლებმა შეიძლებათ ერთი საერთო სახოგადოებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტები.

§ —11. სოფლის გლეხთა კომიტეტების წევრთა რაოდენობას ანკვეთს სოფლის გლეხთა სიდიდე. ესე ლობა, ხოლო მასში ერთი ორი ნაკლები ხუთი წევრისა და ორი კაც დიდაღებსა. სოფლის კომიტეტების წევრთა რიცხვი უნდა იყოს შეძლებულ წითელ არმიელების ოჯახთაგან და ოქრი ინვალიდებიდან, თუ მამისათვის მოიპოვებიან სოფელში. კომიტეტების წევრების და კანდიდატების არჩევა სწარმოების ახალი კენჭის ყრით და უბრალო ხმის უფლებისთანა.

მუხ. 5. შინაგანი მეურნეობათა სახოგადებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტებისა:

§—12. სახოგადოებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტები შესდგებიან პლენუმი და პრეზიდიუმისაგან. სოფლის კომიტეტების პლენუმში ადგილს ირჩევს ერთ კრებაზე ერთ კრებაზე ერთ ორ ნაკლებ და მაზრის და ცენტ-ალური კომიტეტები ადგილებ ერთ თვეში ერთ კრებაზე არა ნაკლებს.

§—13. სოფლის გლეხთა კომიტეტების პლენუმი შესდგომის ის საკითხების შესახებ, რომელიც დაკვანშირებულია სოფელში სოციალური დახარებასთან, ისევენ პრეზიდიუმის ანგარიშებს დადგენილებების შესრულების შესახებ, გაამაქვს დადგენილებები სოფლის გლეხთა კრილობის მოწვევის შესახებ განსაკუთრებითი მიმწესებლობის საკითხებზე მოსაღებად. (ფეთაფიტები, დახმარება ხტიპიურ უმდელრობა დროს, კერძოულობის მოწოდება გაუპატიჟებელთაგის სმეურნეო დახმარების და მოსახერხებელ კომიტეტების ხელახლ ასარჩევად და სხვ).

§—14, თემის, მაზრის და ცენტრალური კომიტეტების პლენუმები ბელმძღვანელობას უწევდეს გლეხთა კოოპერაციის მუშაობას ეთ მთ ქმედების რაიონ ში და შეიქმნა ში ერთად და მიხა'წევნილება საკითხების გადაწყობი, რომელიც ებება მთელი თემის, მაზრის და სრულ ნილად რესპუბლიკის კომიტეტებს. ამუშობს დახმარების მთ რიონის ფარგლებში და ინვითარებს საერთით კომიტეტების მუშაობას ორგანიზაციის დირექტივების ფარგლებში.

§—15. სახოგადოებრივი საურთიერთო გლეხთა კომიტეტები, მთელი თავისი პოპულიური მუშაობის საზარმაცრად, თავის შემადგენლობაში ირჩევენ ორ ნაკლებ 3 წევრისაგან და ცენტრალური სახოგადებრივი საურთიერთო დახმარების კომიტეტები შესდგებიან თვითეულ თემის თითო წარმომადგენელისაგან და ამის კანდიდატისაგან და ცენტრალური სახოგადებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტების ირჩევა სრულიად საქართველოს სახოგადებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტების ყრილობაზე.

§—16. სახოგადოებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტები ირჩევიან ორ წლის ვადით. ამ ვადის განმავლობაში ამ კომიტეტების წევრები არ შეიძლება ცვლილებას განიცდიდნენ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამ წევრებს ან მათ ნაწილს ან მთელ კომიტეტს ჩამოერთმევა ან შეუჩერდება ან ამოიღებენ ან სხვა.

§—17. სოფლის კომიტეტების პრეზიდიუმის რეგიზიის ქუდები ამ ვადის განმავლობაში ნაკლებ 3—წევრისა და 2—ვადეკიდისა და ირჩევა სოფლის საერთო ყრილობის მიერ 6 თვის ვადით და ფარგთვე თვის კომიტეტებს. ხოლო უკანასკნელთა და მაზრის კომიტეტების რეგიზიის უფლება ეკუთვნის საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტების უმაღლეს დაწესებულებებს. სახრობაო შემთხვევების დროს წუწყვს კომიტეტის სადგებები კრების. პრეზიდიუმში ინსტანციებებიდან ფონდის სწორ ადრიცხვაში და თვ თვეში ერიზე სწორ ანგარიშების წარმოებაში და სხვა.

§—18. სახოგადოებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტები ხელახლ საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტებისა, თემის კომიტეტებისათვის — მაზრის კომიტეტი, მაზრის კომიტეტებისათვის — ცენტრალური კომიტეტი, ხოლო ცენტრალური კომიტეტისათვის — სრულიად რესპუბლიკის ყრილობა.

მუხ. 6. სახოგადებრივი საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტების რეგიზია.

§—17. სოფლის კომიტეტების პრეზიდიუმის რეგიზიის ქუდები ამ ვადის განმავლობაში ნაკლებ 3—წევრისა და 2—ვადეკიდისა და ირჩევა სოფლის საერთო ყრილობის მიერ 6 თვის ვადით და ფარგთვე თვის კომიტეტებს. ხოლო უკანასკნელთა და მაზრის კომიტეტების რეგიზიის უფლება ეკუთვნის საურთიერთო დახმარების გლეხთა კომიტეტების უმაღლეს დაწესებულებებს. სახრობაო შემთხვევების დროს წუწყვს კომიტეტის სადგებები კრების. პრეზიდიუმში ინსტანციებებიდან ფონდის სწორ ადრიცხვაში და თვ თვეში ერიზე სწორ ანგარიშების წარმოებაში და სხვა.

§—16